

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Mendelova
univerzita
v Brně

REGIONÁLNÍ
AGRÁRNÍ KOMORA
Jihomoravského kraje

Traditional and wild

Jak podnikat a dělat marketing v projektu Traditional & wild

Kamil Krč, MBA

Mendelova univerzita v Brně

Brno, 17. května 2013

Na samotě rozjela „retrobyznys“. Vaří a prodává domácí marmelády

9. března 2013

Blanka Milfaitová opustila teplé kancelářské místo a dala se do podnikání. Snaží se prosadit s marmeládami z kvalitního ovoce. Teď za ně získala prestižní ocenění v Londýně.

Blanka Milfaitová provozuje šumavskou Slunečnou kavárnu, od léta 2012 vyrábí domácí marmelády. | foto: Slavomír Kubeš, MAFRA

Co se z této prezentace dozvíte

- Co to je marketing a k čemu je nám užitečný
- Na základě čeho se rozhodovat pro své podnikání
- Na co nezapomenout při přípravě podnikání
- Tipy, jak i v malém měřítku dělat marketing
- Tipy pro úspěšný prodej
- Proč je důležité plánovat a sledovat své finance

(neřešíme zde legislativní podmínky apod.)

Co to je marketing

Soubor ucelených činností vedoucích k:

- poznání reálné situace a konkurence na cílovém trhu,
 - nalezení vhodných potenciálních zákazníků,
 - poznání jejich potřeb a preferencí,
 - vytvoření odpovídajícího produktu,
 - jeho účinné propagaci a efektivní distribuci,
 - a úspěšnému prodeji!
-
- Nástroje marketingu nám pomáhají kvalitně připravit, rozběhnout i rozvíjet své podnikání k finančnímu úspěchu
 - Studijní text k projektu Tradional & Wild:
„Marketing, reklama, prodej, podnikatelské dovednosti“

Nezbytnosti pro podnikání

1. Produkt

- Jak jej získáme / vyrobíme?
- Co k tomu máme a potřebujeme (výrobní zdroje)?
- Nakolik rozumné budou naše výrobní náklady?

2. Zákazník

- Kdo je náš cílový zákazník a co potřebuje?
- Proč bude kupovat právě od nás?

3. Byznys model

- Jaká forma obchodního podnikání?
- Od koho budeme inkasovat příjmy a kdy?
- Bude to celé fungovat?

Formy obchodního podnikání

FORMA OBCHODNÍHO PODNIKÁNÍ	PŘIDANÁ HODNOTA PRODUKTU
A. Hromadný prodej	NÍZKÁ
B. Individuální prodej	ZVÝŠENÁ
C. Marketing a profesionální prodej	NEJVYŠŠÍ

ROZHODOVÁNÍ:

Jak moc se chci tomuto podnikání věnovat?

Jaké mám pro toto podnikání předpoklady a zdroje?

Kolik chci investovat zdrojů a úsilí do vyšší přidané hodnoty?

FORMA OBCHODNÍHO PODNIKÁNÍ	A. Hromadný prodej	B. Individuální prodej	C. Marketing a profesionální prodej
TYP ZÁKAZNÍKA	Firemní zákazník	Spotřebitel	Spotřebitel / Firemní zákazník
TYP PRODUKTU	Sklízená surovina určená k dalšímu zpracování	Sklízená surovina, která je zároveň koncovým produktem určeným k prodeji	Koncový produkt s přidanou hodnotou vyráběný ze sklízené suroviny
PŘÍKLAD PRODUKTU	Např. plody šípku – které prodáme ve výkupně nebo výrobci čajů apod.	Např. plody šípku – které zabalíme a prodáváme na farmářských trzích apod.	Např. plody šípku – z nichž uvaříme džem a ten pak prodáváme přes internet či do prodejen zdravé výživy apod.
NÁROČNOST PODNIKÁNÍ	Nejjednodušší	Středně náročné	Nejnáročnější
FINANČNÍ VÝNOSNOST	Nejnižší (vhodné spíše jako přivýdělek)	Středně vysoká (může být hlavním zdrojem obživy)	Nejvyšší (je možné i zbohatnout)
VÝHODY	• Prodej veškeré nasbírané a usušené suroviny ve výkupně najednou • Okamžité inkasování peněz • Žádné další starosti s výrobou, balením a prodejem • Minimální náklady spojené s podnikáním	• Vyšší částka získaná v přepočtu na kilogram suroviny • Možnost částečně rozvíjet a rozšiřovat podnikání • Toto podnikání je zajímavější a přináší mnoho různých podnětů a setkání s lidmi • Poměrně nízké náklady na toto podnikání	• Nejvyšší finanční výnos získaný v přepočtu na kilogram suroviny • Možnost silně rozvíjet a rozšiřovat podnikání • Toto podnikání je nejzajímavější a může pozitivně ovlivnit život nejen podnikateli, ale i mnoha dalším lidem
NEVÝHODY	• Nejnižší finanční výnos získaný v přepočtu na kilogram suroviny • Téměř bez možnosti rozvíjet a rozšiřovat podnikání • Toto podnikání nepřináší mnoho podnětů a může být časem nezáživné	• Je třeba řešit balení a označení výrobku • Je třeba najít vhodná místa a způsoby prodeje • Nároky na zajištění samotného prodeje a dopravy produktů k zákazníkovi • Inkasování peněz až poté, kdy přijdou jednotliví zákazníci a koupí	• Je třeba věnovat úsilí plánování a realizaci marketingu • Je třeba zajistit i profesionální prodej a distribuci produktů k zákazníkovi • Náročné na plánování a řízení finančních nákladů - mohou být poměrně vysoké • Inkasování peněz až poté, kdy najdeme, přesvědčíme a získáme zákazníky

Potřebné zdroje pro podnikání

A. Hromadný prodej:

- Znalost rostlin a bylin
- Informace o lokalitách s volným výskytem rostlin
- Nástroje ke sběru a prostory k sušení a skladování bylin

B. Individuální prodej:

- Stánek
- Informace o možném umístění a využití stánku
- Obalový materiál
- Dopravní prostředek

C. Marketing a profesionální prodej:

- Znalost základů marketingu a profesionálního obchodu
- Informace o zákaznících
- Spolupracovníci (*sběr, výroba, obchod*)
- Finanční kapitál na investice do výroby, propagace a distribuce

Organizace podnikání

- Jaké zdroje potřebujeme, jak zajistíme chybějící
- Jaké činnosti je třeba provádět
 - Sběr
 - Zpracování / výroba
 - Balení a distribuce
 - Prodej
 - Marketing a propagace
- Co budeme řešit sami a co s pomocí dodavatelů
- Jaké budeme mít spolupracovníky a zaměstnance
- Kdo bude co dělat
- Jaká bude moje vlastní role (*sběr? výroba? prodej?*)
- Jaký zvolíme postup přípravy podnikání

Kdo bude mým zákazníkem

- **Firemní zákazníci:**

- *Výkupny bylin a plodin*
- Výrobci čajů
- Kosmetické firmy
- Potravinářské firmy
- Nápojářské firmy
- Prodejny zdravé výživy

- **Spotřebitelé:**

- *Návštěvníci farmářských trhů*
- *Naši sousedé a známí nebo známí našich známých*
- Lidé preferující kvalitní potraviny
- Lidé vyznávající zdravý životní styl
- Lidé s dlouhodobými zdravotními problémy
- Zodpovědní / starostliví rodiče (*nákupy pro děti*)

Co chtějí zákazníci

- **Jaké řeší problémy**

- SPOTŘEBITELÉ: zdravotní problémy, nekvalita potravin
- FIRMY: nedostatek kvalitních surovin, nezájem jejich zákazníků

- **Po čem touží**

- SPOTŘEBITELÉ: dárek pro blízké, zdravý životní styl, dobroty
- FIRMY: vyšší obrat, mít originální a konkurenceschopné výrobky

- **Co jsme schopni jim nabídnout v našem produktu**

- řešení jejich **problémů a tužeb**

- **Za co jsou ochotní zaplatit (!!!)**

- zda a kolik jsou ve skutečnosti **ochotni zaplatit** za náš produkt

Kde si udělat průzkum trhu

- **Mezi konkurenty**
 - co se úspěšně prodává – proč a za kolik
 - v čem jsou konkurenti lepší - a kde dělají chybu („díra na trhu“)
- **Mezi rodinou a známými**
 - první názory na naše záměry
 - mohou být neobjektivní – a příliš hodní / nekritičtí!
- **Mezi nezávislými znalci trhu**
 - odborníci z univerzity, svazy a komory, odborní novináři
- **Mezi potenciálními zákazníky**
 - internet – diskuzní fóra, on-line průzkum (např. [Survio.com](https://www.surveymonkey.com))
 - rozhovory se zákazníky (*spotřebitelé i firmy*)

Co zjišťovat v průzkumu

- Jaké existují konkurenční produkty a v čem jsou lepší / horší?
- Jaký typ zákazníků by mohl mít zájem o můj produkt a proč?
- Pro jaký účel a jakým způsobem by zákazníci produkt použili?
- Jakou cenu považují za přiměřenou (*za jakou již nakupují*)?
- Kolik produktů a jak často by nakupovali (*kolik již nakupují*)?
- Kde a jakou formou podobné produkty nakupují (*trhy, internet, ...*)?
- Na jaké dodací a platební podmínky jsou zvyklí (*doba splatnosti aj.*)?
- Jaká média tito zákazníci sledují (*noviny, akční letáky, weby,...*)?
- Co zákazníky přesvědčí koupit můj produkt místo konkurenčního?

Zjištění jsou pro nás použitelná jen tehdy,
pokud směřují ke skutečným budoucím **zákazníkům**
a k **teritoriu**, kde opravdu budeme prodávat.

Marketingový plán / Marketing mix

- **PRODUKT**

- Co přesně budeme prodávat a s jakou přidanou hodnotou?
- Jak bude produkt zabalen?

- **CENA**

- Jaké budou naše ceny ve srovnání s konkurencí a proč?
- Kdy budeme chtít od zákazníků zaplatit a jakou formou?

- **DISTRIBUCE**

- Jakým způsobem dostaneme produkt k zákazníkům?

- **PROPAGACE**

- Jak / kde se zákazníci o našem produktu dozvědí?
- Jaké argumenty použijeme v propagaci – a při prodejní nabídce?

Formy propagace

- Obal může mít více funkcí než jen ochranu výrobku
- I malý podnikatel může vybudovat velkou značku
- Efektivnost = cílenost
- Média by měla oslovovat právě vaše zákazníky:
 - Regionální noviny
 - Místní rozhlas
 - Letáky
 - Internet
 - web (např. Webnode.com)
 - e-shop
 - internetové katalogy
 - specializované portály a komunitní weby
 - sociální sítě (*Facebook, LinkedIn, Twitter*)
 - Google Adwords, Etarget aj. (*pozor na efektivitu!!*)
- K propagaci použijte i své prodejce – přímé oslovení zákazníků!

Jak prodávat a distribuovat

- Zjistit, **kde přesně** se vyskytují naši zákazníci
- Vytvořit si seznam **konkrétních** potenciálních zákazníků
- Zjistit potřeby těchto **konkrétních** zákazníků
- Určit, jak, kde a kdy je oslovíme
- Vymyslet, jakou formou co nejzajímavěji ukázat produkt
- Vytvořit a naučit se používat přesvědčivé argumenty
- Jít za zákazníky, aktivně je oslovovat, ukazovat produkt
- Využít spolupracovníky a distributory
- Udělat ze svých zákazníků své propagátory

Co pomůže v prodeji

- **Kvalitní prezentace produktu**
 - estetický obal, fyzické předvedení, ekonomické ilustrace
- **Osobní přístup**
 - schopnost naslouchat zákazníkům a vnímat jejich potřeby
- **Dobrá znalost produktu a příkladů užití**
 - poradenství zákazníkům – pomáhat a prokázat svou odbornost
- **Možnost nezávazné zkoušky produktu**
 - vzorek, ochutnávka, garance možného vrácení produktu
- **Proaktivita i taktnost**
 - komunikativnost, ale i diskrétnost a cit pro situaci

Plánování a sledování financí - výdaje

- **INVESTIČNÍ NÁKLADY**

- Jednorázové – na začátku podnikání (+ obnovy)

- Potřeby pro sběr plodin / bylin
- Zařízení pro zpracování surovin (*sporáky, sušičky, ...*)
- Dopravní prostředek
- Web

- **PROVOZNÍ NÁKLADY**

- Pravidelné - průběžné po celou dobu podnikání

- Mzdy + odvody
- Výrobní suroviny (*mimo výsledků vlastního sběru*)
- Platby dodavatelům služeb (*ionizace surovin, účetnictví, správa webu...*)
- Nájemné, energie, telefon, připojení internetu
- Benzín, jízdenky apod.
- Propagace / reklama
- Pronájem místa pro stánek
- Správní poplatky úřadům

Plánování a sledování financí - příjmy

- Příjmy **NEJSOU** totéž co zisky!
- Z příjmů použijeme finance na potřebné výdaje:
 - Investiční výdaje
 - Provozní výdaje
 - Fond na obnovu investičních prostředků
 - Rezervní fond (*nenadálé výdaje*)
 - Daně
- Bez plánování příjmů nelze předpovědět úspěšnost
 - Kolik zákazníků si koupí produkt a v jakém množství?
 - Za jakou cenu?
 - Jak dlouho bude trvat získání platících zákazníků?
 - Kdy proběhnou platby?
 - Jak rychle se bude zvyšovat objem prodejů?
- Napláňovat + hlídat si **cash-flow** (řízení toku hotovosti)!
- Angažovat šikovného účetního

Všechno postupně...

*„Kdo vykročí nejpomaleji na Horu –
ten se nejdříve vrátí dolů – úspěšný a živý!“
(rčení francouzských horolezců)*

- Nemusíme dělat všechno najednou
- Před velkým podnikáním si to zkusme v malém – a naučme se to
- Komunikujme s možnými spojenci - **nebudíme v tom sami!**

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Mendelova
univerzita
v Brně

REGIONÁLNÍ
AGRÁRNÍ KOMORA
Jihomoravského kraje

Traditional and wild

**Děkuji Vám za pozornost
a přeji mnoho úspěchů!**

Kamil Krč, MBA

kamil.krc@gmail.com